

Revisorernas delårsrapport för år 2018

Revisorerna skall bedöma om resultatet i kommunens delårsrapport är förenligt med de mål för den ekonomiska förvaltningen som fullmäktige beslutat om i årsbudget och flerårsplan. Bedömningen skall avse både de verksamhetsmål och finansiella mål som fullmäktige fastställt och som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Den version av delårsrapporten som varit föremål för vår granskning är ”Version Utskick till KS”. Vi har således inte givits möjlighet att granska den slutgiltiga version som KS beslutar om, vilket är otillfredsställande och ett avsteg från god revisionsred. Nedanstående bedömningar är således gjorda baserat på en preliminär version av delårsrapporten per 2018-08-31.

Vi har inte funnit något som tyder på att de prognostiserade resultaten inte är förenliga med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budgeten. Fullmäktiges finansiella mål bedöms komma att uppnås.

I delårsrapporten gör Kommunstyrelsen ingen bedömning av måluppfyllelsen för de verksamhetsmässiga målen. Utifrån detta kan vi inte bedöma huruvida resultatet är förenligt med de verksamhetsmässiga mål som fullmäktige fastställt för perioden. Att göra en bedömning av utfallet för helåret är ett krav enligt RKR 22. Avvikelsen från RKR 22 påpekades även vid granskningarna av delårsboksluten 2016 och 2017.

Utifrån den information som erhållits under granskningen bedömer vi att kommunens redovisning av det åtagande kommunen har i och med medfinansieringen av den s.k. Sverigeförhandlingen inte överensstämmer med god redovisningsred. Avvikelsen från god redovisningsred bedöms innebära ett klassificeringsfel på balansräkningen om 418 000 000 kr och ett resultatfel på helårsbasis om 16 700 000 kr. Korrekt hantering inom ramen för god redovisningsred skulle enligt oss vara att antingen kostnadsföra hela medfinansieringsposten eller att hantera medfinansieringen i enlighet med bestämmelserna om bidrag till statlig infrastruktur som återfinns i lagen om kommunal redovisning (1997:614). Revisionen avser att ha en fördjupad dialog kring frågan med berörda parter inför årsbokslutet.

Grundat på vår översiktliga granskning har det, med reservation för de omständigheter som beskrivs ovan, inte framkommit några omständigheter som tyder på att delårsrapporten inte, i allt väsentligt, är upprättat i enlighet med lagens krav och god redovisningsred i övrigt.

Resultatet för perioden uppgår till 68,1 mnkr. Årets helårsprognos innebär en budgetavvikelse på +17,0 mnkr och ett prognostiserat resultat om 39,0 mnkr. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas.

Åkersberga den 16 oktober 2018

För Österåkers kommuns revisorer

Bengt Olin

Bilagor

Granskning av delårsrapport per den 31 augusti 2018, version till KS

Revisionsrapport

Granskning av delårsrapport 2018

Österåkers kommun

Samir Sandberg
Revisionskonsult

Fredrik Birkeland
Revisionskonsult

Oktober 2018

pwc

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattning	2
2.	Inledning	3
2.1.	Bakgrund	3
2.2.	Syfte och revisionsfrågor	3
2.3.	Revisionskriterier	3
2.4.	Avgränsning och metod.....	3
3.	Iakttagelser och bedömningar	5
3.1.	Lagens krav och god redovisningssed	5
3.1.1.	Iakttagelser	5
3.1.2.	Bedömning.....	6
3.2.	God ekonomisk hushållning.....	6
3.2.1.	Iakttagelser	6
3.2.2.	Bedömning.....	8

1. Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer översiktligt granskat kommunens delårsrapport för perioden 2018-01-01 – 2018-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2018.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?

Utifrån den information som erhållits under granskningen bedömer vi att kommunens redovisning av det åtagande kommunen har i och med medfinansieringen av den s.k. Sverigeförhandlingen inte överensstämmer med god redovisningssed. Avvikelsen från god redovisningssed bedöms innebära ett klassificeringsfel på balansräkningen om 418 000 000 kr och ett resultatfel på helårsbasis om 16 700 000 kr. Korrekt hantering inom ramen för god redovisningssed skulle enligt oss vara att antingen kostnadsföra hela medfinansieringsposten eller att hantera medfinansieringen i enlighet med bestämmelserna om bidrag till statlig infrastruktur som återfinns i lagen om kommunal redovisning (1997:614). PwC avser att fortsätta en dialog med alla berörda parter kring hanteringen av denna redovisning inför årsbokslutet.

Grundat på vår översiktliga granskning har det, med reservation för de omständigheter som beskrivs ovan, inte framkommit några omständigheter som tyder på att delårsrapporten inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2018.

- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Vi bedömer att det prognostiserade resultat delvis är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2018. De flesta finansiella målen bedöms uppfyllas för helåret.

Utifrån beskrivningen i delårsrapporten avseende måluppfyllelsen för verksamhetsmålen kan vi inte bedöma huruvida resultatet är förenligt med de verksamhetsmässiga mål som fullmäktige fastställt för perioden. Att göra en bedömning av utfallet för helåret är ett krav enligt RKR 22. Avvikelsen från RKR 22 påpekades även vid granskningarna av delårsboksluten 2016 och 2017.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Kommuner är skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början och i revisorernas uppgift ingår att granska kommunens delårsrapport.

Delårsrapporten ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret och den ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång.

Kommunen skall formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisionsobjekt är styrelsen som är ansvarig för delårsrapportens upprättande.

2.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning vilken skall biläggas delårsrapporten i samband med fullmäktiges behandling av densamma.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

2.3. Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL), kap 9:9 a
- Lag om kommunal redovisning (KRL), kap 9
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 22, Delårsrapport
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning
- Fullmäktiges anvisningar avseende delårsrapport

2.4. Avgränsning och metod

Granskningen av delårsrapporten avgränsas till följande:

- översiktlig granskning av det siffermässiga bokslutet per 2018-08-31,
- förvaltningsberättelsens innehåll,

- hur kommunen redovisar hur väl det prognostiserade resultatet är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning (både finansiella och verksamhetsmässiga mål).

Granskningen utgår från Vägledning 4, Granskning av delårsrapport, utgiven av Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen sker genom analytisk granskning och intervjuer med nyckelpersoner som är ansvariga för delårsrapportens upprättande.

Granskningen har planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten ger en rättvisande bild. Granskningen är översiktlig och omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen till den information som ingår i delårsrapporten. Detta utesluter inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt ISA och god revisionsred i övrigt har.

Granskning har genomförts av en preliminär version av delårsrapporten, Utkast 2018-10-05. Rapportens innehåll har sakgranskats av redovisningschef.

3. Iakttagelser och bedömningar

3.1. Lagens krav och god redovisningssed

3.1.1. Iakttagelser

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – augusti. Resultatet för perioden uppgår till 68,1 mnkr. Jämfört med budget innebär det en avvikelse med +56,3 mnkr. Resultatet att stämma av mot balanskravet är 68,1 mnkr. Nämndernas utfall visar på en avvikelse gentemot budget på + 2,3 mnkr.

Delårsrapporten består av en förvaltningsberättelse samt resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys. En sammanställd redovisning har upprättats i delårsrapporten, där även de helägda bolagens prognoser för helåret redovisas.

Översiktlig förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen innehåller uppgift om händelser av väsentlig betydelse som inträffat under eller efter delårsperiodens slut, men innan delårsrapporten upprättas.

Upplysningar om kommunens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet beskrivs. En samlad, övergripande redovisning av kommunens investeringsverksamhet framgår av förvaltningsberättelsen.

En redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten görs. Resultatet för perioden uppgår till 68,1 mnkr. Jämfört med budget innebär det en avvikelse med +56,3 mnkr. Årets helårsprognos innebär en budgetavvikelse på +17,0 mnkr och ett prognostiserat resultat om 39,0 mnkr.

En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen lämnas. Eftersom inga ackumulerade förluster finns sedan tidigare och periodens resultat är positivt uppfyller kommunen balanskravet. Balanskravet bedöms uppfyllas även för helåret utifrån det prognostiserade resultatet för helåret.

Upplysningar om hur den kommunala koncernen definierats/avgränsats, vilka juridiska personer den består av och hur den förändrats i sin sammansättning under delårsperioden framgår.

Finansiella rapporter

Delårsrapporten innehåller resultat- och balansräkning, kassaflödesanalys samt noter. Räkenskaperna omfattar periodens utfall samt jämförelsetal i enlighet med gällande rekommendation. Sammanställda räkenskaper ställs upp jämte kommunens och omfattar de bolag som ska ingå.

Kommunen har under år 2017 ingått ett avtal inom ramen för Sverigeförhandlingen. Kommunen har under 2018 bokat upp den avtalade medfinansieringskostnaden för detta som en avsättning i väntan på utbetalning. Kommunen har också valt att bokföra hela denna kostnad som en exploateringstillgång i väntan på de intäkter som Kommunfullmäktige beslutat ska infalla i form av medfinansieringsersättning.

Vissa andra upplysningar

Redovisningsprinciper för delårsrapporten anges som ett eget avsnitt i delårsrapporten. I beskrivningen av redovisningsprinciperna anges att inga inventeringar genomförs vid ett delårsbokslut, så som vid årsbokslut. Vidare anges att balanskonton som fungerar som genomgångskonton inte nollställs så som är brukligt vid årsbokslut. Det anges även att vid årsbokslut periodiseras timlöner och övriga löneposter mellan åren, genom att transaktioner utbetalade i januari och intjänade i december bokas upp i resultaträkningen för föregående år. Denna uppbokning från föregående årsbokslut ligger under året kvar, för att uppdateras nästkommande årsbokslut, för att inte få en skevhet i redovisningen under året. Dock sker justering för större poster av engångskaraktär.

Inga jämförelsestörande intäkter eller kostnader finns för perioden, not finns med upplysning om jämförelsestörande poster från föregående period. Inga extraordinära poster finns under perioden. Inga förändringar av väsentliga ansvarsförbindelser under året.

3.1.2. Bedömning

Utifrån den information som erhållits under granskningen bedömer vi att kommunens redovisning av det åtagande kommunen har i och med medfinansieringen av den s.k. Sverigeförhandlingen inte överensstämmer med god redovisningssed. Avvikelsen från god redovisningssed bedöms innebära ett klassificeringsfel på balansräkningen om 418 000 000 kr och ett resultatfel på helårsbasis om 16 700 000 kr. Korrekt hantering inom ramen för god redovisningssed skulle enligt oss vara att antingen kostnadsföra hela medfinansieringsposten eller att hantera medfinansieringen i enlighet med bestämmelserna om bidrag till statlig infrastruktur som återfinns i lagen om kommunal redovisning (1997:614). PwC avser att fortsätta en dialog med alla berörda parter kring hanteringen av denna redovisning inför årsbokslutet.

Grundat på vår översiktliga granskning har det, med reservation för de omständigheter som beskrivs ovan, inte framkommit några omständigheter som tyder på att delårsbokslutet inte, i allt väsentligt, är upprättat i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2018.

3.2. God ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige har fastställt ett måldokument för mandatperioden 2017-2019 innehållande ett antal finansiella mål och verksamhetsmål.

3.2.1. Iakttagelser

Finansiella mål

I delårsrapporten görs en överskådlig avstämning mot kommunens finansiella mål som fastställts i budget 2018:

Finansiellt mål	Resultat delår	Prognos för helår
Nettokostnadsandelen ska	I delårsrapporten anges	Målet bedöms uppfyllas.

motsvara högst 99 % av skatter och bidrag.	nettokostnadsandelen till 95 procent.	
Kommunens utdebitering hålls så låg som möjligt under 2015-2018.	Utdebiteringen har sänkts med 1 krona och 30 öre.	Målet bedöms uppfyllas.
Kostnadsutvecklingen per invånare ska inte överstiga 3 % i snitt under mandatperioden.	Kostnadsutvecklingen per invånare har ökat och var över 4 % vid halvårsskiftet jämfört med samma period 2017.	Kommunen gör ingen prognos för helåret.
Investeringsvolymerna som överstiger årets avskrivningar, ska finansieras med årets resultat.	Periodens resultat är 68,1 mnkr. Nettoinvesteringstgifter för perioden (36,2 mnkr) subtraherat med periodens avskrivningar (25,9 mnkr) blir 10,3 mnkr.	Målet bedöms uppfyllas.
Årets resultat som överstiger 2 % av eget kapital ska reserveras för pensionsskulden i balansräkningen under eget kapital.	Reservering för pensionsskulden sker i årsbokslutet.	Målet bedöms uppfyllas.

För helåret gör Kommunstyrelsen bedömningen att samtliga finansiella mål utom ett kommer att uppfyllas. För målet avseende kostnadsutveckling görs ingen prognos för helåret.

Mål för verksamheten

Inför budgeten 2018 beslutade Österåkers kommunfullmäktige om sju övergripande mål (inriktningsmål). Till dessa mål antogs även indikatorer för respektive mål samt i bilaga till budgeten, resultatmål för varje nämnd kopplade till indikatorerna.

1. Österåker ska vara bästa skolkommun i länet.
2. Österåker ska erbjuda högsta kvalitet på omsorg för äldre och funktionshindrade.
3. Invånarna ska uppleva en professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service.
4. Ekonomi i balans.
5. Österåker ska ha en trygg miljö.
6. Österåker ska utveckla ett långsiktigt hållbart samhälle där goda förutsättningar ges för människa, miljö och natur att samverka.
7. Stark och balanserad tillväxt.

Det är nämnderna som har till uppgift att bryta ner och verkställa de sju övergripande målen. Modellen avseende mål- och resultatstyrning är nyligen implementerad i Österåkers kommun och beslut om implementering togs i april 2017 och den ska enligt plan tillämpas från och med 2018.

Sammanfattningsvis prognostiserar nämnderna att målnivåerna kommer nås under året. Det finns däremot ingen bedömning av utfallet för helåret per verksamhetsmål. Några nämnder har aviserat att de avser att ta fram indikatorer och mätmetoder för en del resultatmål. Det beskrivs även att många av indikatorer som avser skola och barnomsorg inte kan redovisas förrän senare under hösten.

3.2.2. Bedömning

Vi bedömer att det prognostiserade resultatet delvis är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2018. För kostnadsutvecklingsmålen görs ingen bedömning av måluppfyllelsen för året och vi kan därför inte göra en bedömning av huruvida det prognostiserade resultatet är förenligt med det finansiella målet. Målet som avser reservering av resultat till pensionsskulden går ej att bedöma då detta i sker i samband med årsbokslutet. Det finansiella målet som avser utdebitering går inte heller att bedöma eftersom det inte specificerar en kvantitativ nivå som ska uppnås med utdebiteringen. För övriga finansiella mål delar vi Kommunstyrelsens bedömning att måluppfyllelsen är förenlig med de av fullmäktige fastställda verksamhetsmålen i budget 2018.

Utifrån beskrivningen i delårsrapporten avseende måluppfyllelsen för verksamhetsmålen kan vi inte bedöma huruvida resultatet är förenligt med de verksamhetsmässiga mål som fullmäktige fastställt för perioden.

2018-10-16

Henrik Fagerlind

Henrik Fagerlind
Uppdragsledare

Samir Sandberg

Samir Sandberg
Projektledare